

ผลของการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติที่มีต่อ ความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 *

The Effect of Story-telling with Role-Play on the Second Year Preschoolers' Self-confidence

รสสุคนธ์ อยู่เย็น **

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องผลของการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติ และศึกษาระดับการเปลี่ยนแปลงความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติตลอดการทดลอง 8 สัปดาห์ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชาย หญิง อายุระหว่าง 4-5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 20 คน ซึ่งได้จากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากรของโรงเรียนเทศบาลบ้านบ่อฝ้าย เทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติจำนวน 24 แผน สำหรับการทดลอง 8 สัปดาห์ และแบบสังเกตความเชื่อมั่นในตนเองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.70 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย (X) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบทีแบบไม่อิสระต่อกัน (t-test dependent)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านความกล้าแสดงออก ความรับผิดชอบ และการปรับตัวเข้ากับผู้อื่น หลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2. ความเชื่อมั่นในตนเองโดยรวมของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติตลอดการทดลอง 8 สัปดาห์ มีการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่เพิ่มขึ้นในระดับมาก

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่ากิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติ สามารถส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 ได้ ครูปฐมวัยจึงควรนำกิจกรรมนี้ไปใช้เพื่อพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กอนุบาลกลุ่มอื่นๆ ต่อไป

คำสำคัญ: การเล่านิทาน การแสดงบทบาทสมมติ ความเชื่อมั่น เด็กชั้นอนุบาล

* เพื่อตีพิมพ์เผยแพร่วิทยานิพนธ์แก่ผู้สนใจ

** นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ

เพชรบุรี สถานที่ทำงาน : โรงเรียนเทศบาลบ้านบ่อฝ้าย อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ รศ.ดร.นิตยา ประพฤติกิจ

Abstract

The purposes of the research were to compare the self-confidence of the second year preschoolers before and after participating in story-telling with role-play and to study their self-confidence changing levels after participating in story-telling with role-play throughout the eight-week experiment. The sample were twenty male and female second year preschoolers, aged 4-5 years, simply randomized from the population of Banbofai Municipal School, under the Office of Hua-Hin Municipality, PrachuabKhiri Khan Province in the second semester of academic year 2012. Instruments used in the research were 24 story-telling with role-play lesson plans for the eight-week experiment and self-confidence observation form, constructed by the researcher with the reliability of 0.70. Statistics used in this research were mean, standard deviation and t-test dependent.

The findings were as follows:

1. The self-confidence of second year preschoolers overall and in each aspect, including being courageous to express, responsibility and adapting to others after participating in story-telling with role-play were higher than before at the level of 0.01.
2. The overall self-confidence of the second year preschoolers, participated in story-telling with role-play through the eight week experiment, increased directly at a high level.

The findings of the research indicated that the story-telling with role-play could develop the self-confidence of the second year preschoolers. Preschooler teachers should, therefore, implement this activity to improve the self-confidence of other preschoolers.

Key Words: story – telling, role – playing, self – confidence, preschooler

บทนำ

การจัดการศึกษาสำหรับเด็ก เป็นกระบวนการพัฒนาและสร้างเสริมคุณภาพชีวิตของเด็กให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ สังคม สติปัญญา มีความรู้ความสามารถควบคู่กับคุณธรรมและจริยธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดังนั้นการที่เด็กจะสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณภาพจึงจำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมในหลายๆด้าน นอกจากการฝึกฝนตนเองให้มีความสามารถทั้งในด้านความรู้และทักษะต่างๆแล้วนั้น การมีบุคลิกภาพ ความคิด และความเชื่อที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม รวมถึงความสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปก็มีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่ง สอดคล้องกับหลักจิตวิทยาพัฒนาการว่า เด็กปฐมวัยตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 6 ปี เป็นระยะที่มีความสำคัญที่สุด เพราะเด็กมีพัฒนาการทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาเป็นไปอย่างรวดเร็ว พัฒนาการต่างๆ ในช่วงนี้เป็นพื้นฐานสำคัญ สำหรับพัฒนาการในวัยต่อไป และเด็กวัยนี้จะปลูกฝังพฤติกรรมและการเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้ง่าย ดังนั้นในการพัฒนาบุคคลให้เป็นพลเมืองดีมีคุณภาพ จำเป็นอย่างยิ่งจะต้องพัฒนาตั้งแต่วัยเด็ก แนวทางหนึ่งคือการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองซึ่งเป็นคุณลักษณะที่เด็กควรได้รับการส่งเสริม เพราะเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาบุคลิกภาพที่จะส่งผลให้เด็กมีความ

เป็นตัวของตัวเอง กล้าคิด กล้าแสดงออก สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม มีความภาคภูมิใจและแก้ปัญหาด้วยความรู้สึกที่มั่นคง สุขภาพจิตดี มีความสุขในการดำรงชีวิต (กรมวิชาการ , 2537 : 1)

ปัญหาของสังคมประการหนึ่งที่มีผลกระทบต่อเด็กปฐมวัย คือ ความอ่อนแอของสถาบันครอบครัวในการทำหน้าที่เลี้ยงดูเด็ก เด็กปฐมวัยจำนวนหนึ่งอาจได้รับการเลี้ยงดูที่ไม่เหมาะสม อันส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของเด็กทั้งในปัจจุบันและอนาคต นอกจากนี้ปัญหาลักษณะต่างๆ ยังส่งผลโดยตรง และโดยอ้อมต่อสุขภาพอนามัยและพัฒนาการ ตลอดจนการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย รวมทั้งการหล่อหลอมเข้ามาของวัฒนธรรมต่างๆ จากภายนอก ย่อมส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต ทำให้จำเป็นต้องตระหนักถึงความสำคัญของการดำรงเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมในสังคมตนเอง การพัฒนาเด็กที่สอดคล้องกับบริบททางวัฒนธรรม และวิถีชีวิตทางสังคมของเด็ก ซึ่งมีลักษณะเฉพาะและแตกต่างกันไปจึงมีความสำคัญ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 1) เด็กควรได้รับการส่งเสริมความเชื่อมั่นตั้งแต่วัยเยาว์เพราะความเชื่อมั่นในตนเองเกิดจากองค์ประกอบทั้ง 4 ได้แก่ รู้จักในสิ่งที่ตนเองต้องการคิดในสิ่งที่ตนเห็นตัดสินใจและลงมือในสิ่งที่ตนตัดสินใจแล้วนอกจากนี้ควรส่งเสริมความเชื่อมั่นโดยการจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้เลือกตามความสนใจ เพื่อเด็กจะได้ศึกษาค้นคว้าทดลองสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาความเป็นตัวของตัวเองได้อย่างเต็มที่ และสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม และรู้จักการแก้ปัญหาด้วยความรู้ที่มั่นคงมีสุขภาพจิตดีมีความสุขในการดำรงชีวิตประจำวัน (กรมวิชาการ, 2537 : 1)

ในการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเชื่อมั่นในตัวเด็คนั้น การเล่น เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ลักษณะหนึ่งของเด็ก เป็นสิ่งสำคัญและสัมพันธ์กับกิจกรรมอะไรก็ได้ที่เด็กทำแล้วเกิดความสุข ความพอใจ การเล่นจะช่วยให้เด็กเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง อีกทั้งเป็นการเปิดโลกทัศน์ของตนเองได้กว้างขวางขึ้น กล้าแสดงออก มีบุคลิกภาพที่เปิดเผย เป็นตัวของตัวเอง และรู้จักปรับตัวเข้ากับสิ่งต่างๆ เพื่อการมีชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข (สมจินตนา คุปตสุนทร, 2547 : 21)

เพียเจท์ (Piaget, 1962 อ้างถึงใน ภรณ์ คุรุรัตน์, 2535 : 26) กล่าวถึงพัฒนาการ การเล่นของเด็กวัย 4-6 ปี ว่าเป็นการเล่นเลียนแบบและการแสดงบทบาทสมมติ การแสดงบทบาทสมมติเป็นการเล่นทางสังคม เป็นการเล่นระดับสูง เด็กจะชอบเล่นร่วมกันโดยแบ่งบทบาทหน้าที่ ทั้งนี้ นักการศึกษา นักมานุษยวิทยาและนักจิตวิทยา ได้มีความเห็นพ้องต้องกันว่าการเล่นบทบาทสมมติมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาทางความคิด และทางสังคมของเด็ก

กิจกรรมที่มีความเหมาะสมกับเด็กปฐมวัยในการนำมาจัดกิจกรรมควบคู่กับการแสดงบทบาทสมมติก็คือกิจกรรมการเล่านิทาน เพราะนิทานกับเด็กเป็นของคู่กัน เด็กส่วนมากชอบฟังนิทาน (Rubin et.al., 1983 อ้างถึง จงกล นันทพล, 2535 : 2) นิทานคือเรื่องราวที่เล่าต่อกันมาตั้งแต่โบราณเป็นการพูดเรื่องขึ้นเพื่อให้เกิดความสนุกสนานตลอดจนการแทรกแนวคิดเพื่อให้เด็กนำไปเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต (เกริก ยूनพันธ์, 2539 : 8) นิทานที่จะนำมาเล่าควรเป็นนิทานสอนศีลธรรม (Fables) ควรเป็นเรื่องสั้นๆ ตัวละครมีทั้ง คน สัตว์ มีโครงเรื่องง่ายๆ ให้บทเรียนสอนใน เช่น นิทานอีสป (Aesop's Fables) นิทานประเภทนี้จะรวบรวมนิทานที่สนุกสนาน และนิทานชาดกไว้ด้วย

กล่าวได้ว่า นิทานมีความสำคัญในการช่วยพัฒนาการทางร่างกาย เมื่อเด็กได้ฟังนิทานเด็กจะเลียนแบบตามตัวละคร เพราะเด็กอยากเป็นคนกล้า คนเก่ง มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออกตามตัวละครนั้น ๆ นิทานช่วยเสริมสร้างพัฒนาการทางอารมณ์ เพราะในขณะที่ฟังนิทานเด็กจะเกิดความรู้สึกสนุกสนาน ช่วงความสนใจยาวขึ้น มี

สมาธิ สร้างจินตนาการของตนเอง กล้าคิด กล้าแสดงออก เกิดความมั่นใจ ทำให้เกิดผลดีทางอารมณ์ นิทานช่วยเสริมสร้างพัฒนาการทางสังคม และสามารถเล่าเรื่องประกอบการแสดงบทบาทสมมติร่วมกับเพื่อนหรือผู้อื่นได้ นิทานช่วยเสริมสร้างพัฒนาการทางสติปัญญา และมีทักษะในการคิด การใช้ภาษาและนิทานช่วยเสริมสร้าง และแต่งบุคลิกภาพเพราะเมื่อฟังนิทานแล้วเด็กจะเกิดความประทับใจ และนำตัวแบบที่ประทับใจในนิทานมาปรุงแต่งเสริมสร้างบุคลิกภาพและมีความมั่นใจในตนเอง (วรรณิ ศิริสุนทร, 2539 : 30-31)

ผู้วิจัยในฐานะครูปฐมวัยที่ทำหน้าที่สอนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลบ้านบ่อฝ้าย สังกัดกองการศึกษา เทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และจากประสบการณ์ที่ผ่านมาพบว่าเด็กในชั้นเรียนขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่กล้าแสดงออก โดยทำตามผู้อื่นอยู่ตลอด ส่งผลกระทบต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ไม่บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการวิจัยเรื่องผลของการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 ของโรงเรียนเทศบาลบ้านบ่อฝ้าย เพื่อส่งเสริมผู้เรียนให้มีความเชื่อมั่นในตนเองและเป็นทรัพยากรที่มีค่าของสังคม รวมทั้งเป็นข้อมูลสำหรับครูและผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็กปฐมวัยต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติ ก่อนและหลังการทดลอง
2. เพื่อศึกษาระดับการเปลี่ยนแปลงความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติ

สมมติฐานการวิจัย

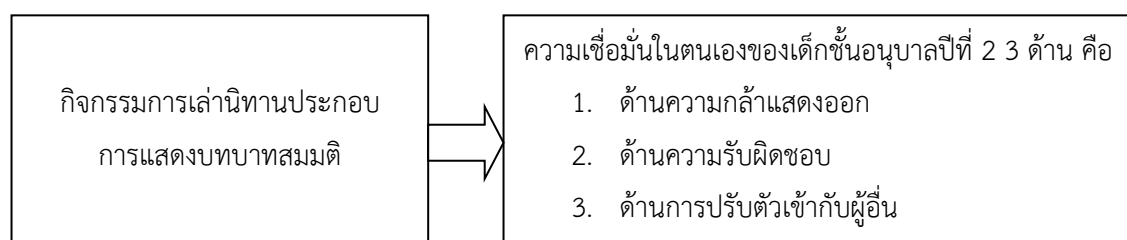
1. เด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติจะมีความเชื่อมั่นในตนเองหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
2. เด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติในแต่ละสัปดาห์หลังการทดลองจะมีการพัฒนาในทิศทางที่สูงขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่องผลของการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติที่มีต่อความเชื่อมั่นของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi – experimental Research) แบบกลุ่มเดียวที่มีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (One – Group Pretest – Posttest Design) ซึ่งมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชาย หญิง อายุ 4-5 ปี ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 ของโรงเรียนเทศบาลบ้านบ่อฝ้าย สังกัดเทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 36 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชาย หญิง อายุ 4-5 ปี ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 ซึ่งได้จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับฉลากจากจำนวนประชากรทั้งหมดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ของโรงเรียนเทศบาลบ้านบ่อฝ้าย สังกัดเทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 20 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติสำหรับเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 24 แผน ตรวจสอบความแม่นยำ (Validity) ของแผนการจัดกิจกรรมและแบบประเมินความเชื่อมั่นในตนเอง โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมและข้อของแบบประเมินกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Index of Item – Objective Congruence – IOC)

2. แบบสังเกตความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 สร้างขึ้นจำนวน 15 ข้อ โดยหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสังเกตความเชื่อมั่นในตนเอง โดยหาค่าสัมประสิทธิ์ อัลฟา (α Coefficient) ของครอนบาค

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยอีก 1 คนฝึกการใช้แบบสังเกตที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น พร้อมกับสร้างความคุ้นเคยกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยเก็บข้อมูลก่อนการทดลอง (Pre-test) โดยการสังเกตความเชื่อมั่นในตนเองของกลุ่มตัวอย่างขณะที่เด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 กำลังทำกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติจำนวน 2 กิจกรรม ในเวลาเรียนปกติ

3. ให้กลุ่มตัวอย่างทำกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติเป็นเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 25 นาที โดยให้นักเรียนที่เหลืออยู่ในความดูแลของผู้ช่วยครู

4. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยเก็บข้อมูลระหว่างดำเนินการทดลองทุกปลายสัปดาห์ที่ 1-7 ด้วยแบบสังเกตชุดเดิม เพื่อเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของกลุ่มตัวอย่าง

5. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยคนเดิมเก็บข้อมูลหลังการทดลอง (Posttest) โดยใช้กิจกรรมชุดเดียวกันกับก่อนการทดลองและแบบสังเกตความเชื่อมั่นในตนเองชุดเดิม

6. นำผลการสังเกตก่อน ระหว่างและหลังการทดลองมาหาค่าเฉลี่ยระหว่างผู้สังเกตเพื่อนำผลไปเปรียบเทียบความแตกต่างตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สรุปผลการวิจัย

1. ความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านความกล้าแสดงออก ความรับผิดชอบ และการปรับตัวเข้ากับผู้อื่น หลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติ สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01
2. ความเชื่อมั่นในตนเองโดยรวมของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติตลอด 8 สัปดาห์ มีการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่เพิ่มขึ้นในระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลจะเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 2 ข้อตามลำดับดังต่อไปนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 เด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติ จะมีความเชื่อมั่นในตนเองหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิจัยพบว่า ความเชื่อมั่นในตนเอง หลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติ ของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 รายด้าน ได้แก่ ด้านความกล้าแสดงออก ด้านความรับผิดชอบ และการปรับตัวเข้ากับผู้อื่น และโดยรวมสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่ากิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้น เป็นกิจกรรมที่สามารถพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยได้ ทั้งนี้เพราะถึงแม้การจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติในช่วงสัปดาห์แรก เด็กยังไม่กล้าแสดงออก ยังไม่กล้าพูด ไม่กล้าตัดสินใจ และยังไม่อยากมีส่วนร่วมในการแสดง แต่หลังจากการทำกิจกรรมไปได้ระยะหนึ่งในสัปดาห์ที่ 2 เด็กเริ่มมีความเชื่อมั่นในการทำกิจกรรม กล้าตัดสินใจ กล้าพูด มีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมด้วยตนเอง มีความสนุกสนาน ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนได้ รู้จักให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในขณะที่เตรียมตัวทำกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เมทินี ด่านยังอยู่ (2544: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาแนวโน้มและอัตราการเปลี่ยนแปลงความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่เกิดจากการจัดประสบการณ์การเล่นสมมติ พบว่า คะแนนเฉลี่ยความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยจำแนกเป็นรายด้าน ได้แก่ การกล้าแสดงออก เป็นตัวของตัวเอง การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม และความภาคภูมิใจในตนเอง มีการเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะที่สอดคล้องกับการวิเคราะห์แบบคะแนนรวมทั้งหมด ซึ่งเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงมาน เทียนมนัส (2539 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่านิทานประกอบการแสดงละครสร้างสรรค์และประกอบการวาดภาพ พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ทั้ง 2 แบบ มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงขึ้น และเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่านิทานประกอบการแสดงละครสร้างสรรค์ มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่านิทานประกอบการวาดภาพและสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุดา เจ๊ะอูมา (2556) ที่พบว่าสถานการณ์จำลองสามารถส่งเสริมความสามารถในการคิดย้อนกลับของเด็กปฐมวัยชั้นปีที่ 3 ได้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สิริยากร ชูพันธ์ (2556) ที่พบว่าสถานการณ์จำลองซึ่งผู้วิจัยได้ใช้บทบาทสมมติเป็นส่วนประกอบ สามารถพัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กอนุบาลให้สูงกว่าก่อนการทดลอง

สมมติฐานข้อที่ 2 เด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติในแต่ละสัปดาห์ หลังการทดลองจะมีการพัฒนาด้านความเชื่อมั่นในทิศทางที่สูงขึ้น ผลการวิจัย

พบว่าความเชื่อมั่นในตนเองโดยรวมของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 หลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติ ตลอด 8 สัปดาห์ มีการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่เพิ่มขึ้นถึงระดับมาก โดยในสัปดาห์ที่ 1 พฤติกรรมด้านการกล้าแสดงออก ด้านความรับผิดชอบ และการปรับตัวเข้ากับผู้อื่น อยู่ในระดับปานกลางเพราะเด็กยังไม่กล้าแสดงออก ไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง แต่เมื่อมีการให้ทำกิจกรรมต่อไปในสัปดาห์ที่ 2 ถึงสัปดาห์สุดท้ายเด็กมีการพัฒนาถึงระดับมากทุกด้านทั้งนี้เพราะการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติ เป็นการเล่านิทานให้เด็กแสดงบทบาทเลียนแบบตัวละครที่ครูเล่า โดยให้ตัวละครคาดคะเนตามบทบาทที่ได้รับทำให้สามารถดึงดูดความสนใจของเด็กได้มาก เด็กจะฟังนิทานด้วยความสนุกสนาน มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมและแสดงบทบาทของตัวละครในนิทาน แสดงพฤติกรรมเลียนแบบตัวละคร กล้าพูด กล้าแสดงออก ไม่เขินอาย ไม่ประหม่า สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ เพราะครูเปิดโอกาสให้เด็กมีอิสระในการเลือกตัวละครตามความสนใจ โดยเฉพาะในสัปดาห์หลังๆ เป็นที่น่าสังเกตว่าเด็กกล้าที่จะเล่านิทาน มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน กล้าพูดกล้าสนทนา โดยครูคอยเสริมแรงให้กำลังใจและข้อเสนอแนะทำให้เด็กมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นตามลำดับ สามารถตัดสินใจในการทำกิจกรรมด้วยตนเอง เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี สามารถกำหนดได้ว่าใครจะแสดงเป็นตัวละครตัวใด ทำให้ทำกิจกรรมได้ด้วยความสนุกสนาน และมีความตั้งใจที่จะแสดงให้จบเรื่อง เมื่อแสดงเสร็จครูให้เพื่อนวิจารณ์ว่าแสดงเป็นอย่างไร ต้องปรับปรุงตรงไหนบ้างในครั้งต่อไป เด็กก็ยอมรับการวิจารณ์จากเพื่อน มองโลกในแง่ดี และสามารถให้ความร่วมมือช่วยเหลือแนะนำเพื่อนได้ เช่น สวมหน้ากากคาดคะเนให้เพื่อน ช่วยบอกเพื่อนว่าฉากไหนต้องออกไปแสดง และคอยกำกับ แนะนำเพื่อน ผลการวิจัยนี้จึงสอดคล้องกับ สมาคมการศึกษาเด็กแห่งอเมริกา (คูสิ์ ศรีสุคนธ์, 2539 : 11 อ้างถึงใน Children Study Association, 1952) ที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า ความเชื่อมั่นในตนเองจะเกิดขึ้นกับเด็กที่ประสบผลสำเร็จในการกระทำสิ่งต่าง ๆ เสมอ บุคคลยิ่งประสบความสำเร็จมากเท่าใดย่อมทำให้มีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้นเท่านั้น และสอดคล้องกับ เมทินี ด่านยังอยู่ (2544; บทคัดย่อ) ที่พบว่าความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยระหว่างการจัดประสบการณ์การเล่นบทบาทสมมติในแต่ละสัปดาห์ โดยเฉลี่ยรวมมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่เพิ่มขึ้นตลอดช่วงเวลา 8 สัปดาห์

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติส่งผลต่อเด็ก โดยตรงในด้านความสนใจ ความตั้งใจและความกระตือรือร้น ซึ่งเป็นลักษณะนิสัยที่ควรเสริมให้แก่เด็ก กิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้พูดสนทนา ได้ตอบ ทำให้เกิดความมั่นใจ กล้าแสดงออก เพราะเด็กเกิดความรู้สึกว่าตนเอง เป็นตัวละครในนิทานเกิดความสนุกสนาน กระตือรือร้นอยากร่วมกิจกรรม สามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมให้กับครูและผู้บริหารเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนต่อไป
2. ในช่วงระยะเวลาแรกของการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติเด็กไม่ค่อยกล้าแสดงออกเท่าที่ควร แต่เมื่อครูคอยกระตุ้นให้เด็กได้คิดให้การเสริมแรงหลากหลายวิธีและสม่ำเสมอ เด็กมีความมั่นใจในตนเองกล้าแสดงออกมากขึ้นในช่วงระยะสัปดาห์ต่อๆ มา
3. การดำเนินกิจกรรมแต่ละครั้ง ผู้วิจัยควรดูความพร้อมของเด็ก อาจต้องปรับเปลี่ยน และแก้ปัญหาให้เหมาะสมกับพฤติกรรมของเด็ก เช่น ช่วงสัปดาห์ที่ 6 พฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กลดลง สืบ

เนื่องจาก เด็กได้เดินทางไปทำบุญที่วัดมีความเหน็ดเหนื่อยอ่อนล้า ทำให้เด็กเล่านิทานประกอบการแสดง บทบาทสมมติได้ไม่เต็มที่

4. การจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติ ครูต้องเตรียมอุปกรณ์ในการแสดง ให้พร้อม เพื่อเป็นการกระตุ้นความสนใจให้เด็กได้มีความสนใจที่จะแสดง

5. การจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติ ช่วยส่งเสริม พัฒนาการของเด็กปฐมวัย ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ดังนั้นครูจึงมีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้คอยกระตุ้นและให้กำลังใจโดยการแสดงการยอมรับการเล่านิทาน ประกอบการแสดงบทบาทสมมติด้วยสีหน้า น้ำเสียง และคำพูดที่เสริมแรงให้เด็กมีความเชื่อมั่นมากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ครูปฐมวัยควรตระหนักถึงการสังเกตและการจดบันทึกพฤติกรรมของเด็กอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้ทราบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น ควรใช้วิธีสอนแบบใดให้เหมาะสมกับพฤติกรรมของเด็กที่ครูต้องการปลูกฝัง ปรับปรุง หรือพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

2. ครูปฐมวัยควรนำกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติไปพัฒนาหรือส่งเสริม พฤติกรรมและบุคลิกภาพด้านอื่นๆ ของเด็กปฐมวัย เช่น ทักษะการพูด การทำงานร่วมกัน และควมมีคุณธรรม เป็นต้น

3. ในการศึกษาเรื่องนี้ครั้งต่อไปควรมีการเปรียบเทียบความเชื่อมั่นในตนเองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเพื่อให้ผลการทดลองมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2537). **คู่มือและสื่อการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองสำหรับ**

เด็กระดับก่อนประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

เกริก ยุ้นพันธ์. (2539). **การเล่านิทาน.** กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.

สมจินตนา คุปตสุนทร. (2547). **การศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์**

การเล่นพื้นบ้านของไทย. ปริญญาณิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สิริยากร ชูพันธ์. (2556). “ผลของการจัดกิจกรรมสถานการณ์จำลองที่มีต่อทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2.” **วารสารวิชาการ Veridian E-Journal** ปีที่ 6, ฉบับที่ 3 (กันยายน – ธันวาคม) : 20 – 28.

สุตา เจ๊ะอูมา. (2556). “ผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความสามารถในการคิดย้อนกลับตามทฤษฎีของเพียเจต์ ของเด็กปฐมวัยชั้นปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.”

วารสารวิชาการ Veridian E-Journal ปีที่ 6, ฉบับที่ 3 (กันยายน – ธันวาคม) : 263 – 275.

ภรณ์ คุรุทัศนะ. (2535). **การเล่นของเด็ก.** กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

จกมล นันทพล. (2535). การสังเกตพฤติกรรมช่วยเหลือจากการเล่าแบบสมมติในศูนย์บ้านของเด็กก่อน

วัยเรียน. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วรรณิ สิริสุนทร. (2539). การเล่านิทาน. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะ

มนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

เมทินี ด่านยังอยู่. (2544). แนวโน้มอัตราการเปลี่ยนแปลงความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย ที่เกิดจากการ

จัดประสบการณ์การเล่นสมมติ. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พจมาน เทียนมนัส. (2539). ความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ การเล่านิทาน

ประกอบการแสดงละครสร้างสรรค์การวาดภาพ. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ.

ศุภศิ ศรีสุคนธ์. (2539). การศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการ

เคลื่อนไหวและจังหวะโดยใช้ดนตรีไทย. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ.